

Referat fra 25. bestyrelsesmøde i Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse den 8. juni 2023 kl. 10:45 – 17:10, Nordjylland

ERHVERVSSTYRELSEN

Vejlsøvej 29
8600 Silkeborg

Til stede fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse

- Christian Motzfeldt, forperson
- Ulrik Gernow, Group Executive Vice President og COO, Grundfos
- Astrid Gade Nielsen, vice president, Danish Crown
- Kathrine Forsberg, adm. direktør, Atea A/S
- Dorte Krak, adm. direktør, Arp-Hansen Hotel Group A/S
- Brian Mørch, byrådsmedlem, Solrød Kommune
- Hans Christen Østerby, borgmester i Holstebro Kommune
- Stine Damborg, regionsrådsmedlem, Region Midtjylland
- Steen Munk, kreditdirektør/vicedirektør, Nykredit A/S
- Per Michael Johansen, rektor, Aalborg Universitet
- Johannes Lundsryd Jensen, borgmester, Middelfart Kommune
- Anders Thusgaard, erhvervspolitisk direktør, Erhvervsministeriet

Tlf. 35 29 17 00
CVR-nr 10 15 08 17
E-post deb@erst.dk
www.erst.dk

ERHVERVS MINISTERIET

Afbud fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse

- Claus Jensen, formand, CO-Industri
- Nanna Højlund, næstformand, Fagbevægelsens Hovedorganisation
- Fleming Frederiksen, adm. direktør, Svend Frederiksen Maskinfabrik
- Morten Slotved, borgmester, Hørsholm Kommune
- Niels Jørgen Pedersen, borgmester, Thisted Kommune

Til stede fra Erhvervsministeriet

- Katrine Winding, direktør, Erhvervsstyrelsen
- Niels May Vibholt, vicedirektør, Erhvervsstyrelsen
- Søren Asp Mikkelsen, sekretariatschef, Erhvervsstyrelsen
- Pernille von Lillienkjold, kontorchef, Erhvervsstyrelsen
- Niels Dahl Christensen, chef, Erhvervsstyrelsen
- Kasper Juel Gregersen, chef, Erhvervsstyrelsen
- Simon Rahlf Hauptmann, chef, Erhvervsstyrelsen
- Tej Egeffjord, teamleder, Erhvervsstyrelsen
- Sanne Klarborg Flaskager, teamleder, Erhvervsstyrelsen (referent)

Oplægsholdere

- Søren Konstmann Lausen, Technical and Special Business Partner, Aalborg Portland
- Lars Erik Jønsson, adm. direktør, Erhvervshus Nordjylland
- Michael Stie Laugesen, projektchef, Green Hub Denmark
- Luise Linnemann Rasmussen, udviklingsdirektør, Erhvervshus Nordjylland

Referat

1. Fyrtårnsoplæg om fangst, transport, anvendelse og lagring af CO2 og virksomhedsbesøg ved Aalborg Portland

Bilag 1.1 – Cover – Fyrtårnsoplæg og virksomhedsbesøg ved Aalborg Portland

Bilag 1.2 – Baggrundsnotat om erhvervsfyrtårn for fangst, transport, anvendelse og lagring af CO2

Forpersonen bød velkommen og introducerede punktet samt kvitterede for, at Aalborg Portland ville lægge lokaler til bestyrelsesmødet samt afholde virksomhedsbesøg for bestyrelsen. Forpersonen gav herefter ordet til Søren Konstmann Lausen, Technical and Special Projects Business Partner ved Aalborg Portland.

Søren Konstmann Lausen præsenterede bestyrelsen for virksomheden og dennes position som førende producent af cement nationalt og internationalt, hvorefter bestyrelsen blev introduceret til Aalborg Portlands nuværende og kommende initiativer, som frem mod 2030 skal reducere virksomhedens CO2-udledning fra 2,2 mio. tons til 600.000 tons. Bestyrelsen blev i den forbindelse introduceret til et pilotanlæg for CO2-fangst, som for nuværende står opstillet på Aalborg Portland med henblik på at teste fangst af CO2 i virksomheden. Endvidere fortalte han om Aalborg Portlands rolle i erhvervsfyrtårnet for CO2-fangst, hvor repræsentanter fra virksomheden sidder med i både styregruppen, konsortieledelsen og indgår i et af de otte delprojekter, som bestyrelsen har støttet. Afslutningsvist understregede han, at hvis ambitionen skal lykkes, er der behov for yderligere test- og demonstration af teknologier, udvikling af den nødvendige infrastruktur samt tilvejebringelse af kvalificeret arbejdskraft.

Søren Konstmann Lausen gav ordet videre til Lars Erik Jønsson, adm. direktør ved Erhvervshus Nordjylland, Michael Stie Laugesen, projektchef ved Green Hub Denmark og Luise Linnemann Rasmussen, udviklingsdirektør ved Erhvervshus Nordjylland, som gav bestyrelsen et indblik i arbejdet med erhvervsfyrtårnet for CO2-fangst, herunder fyrtårnets fokusområder og fremskridt i aktiviteterne. Det fremgik bl.a., at der arbejdes med aktører i hele værdikæden, men at det for nuværende er vigtigt, at der stilles skarpt på udviklingen af de rette teknologier samt ikke mindst etablering af den nødvendige infrastruktur, og hvordan erfaringerne herfra skal føde ind i udviklingen af den nødvendige arbejdskraft, som først vil blive efterspurgt lidt senere frem mod 2030.

Bestyrelsen kvitterede for oplæggene og spurgte bl.a. ind til ejerskabet af CO2-fangstanlæg og finansiering heraf. Søren Konstmann Lausen understregede, at grøn infrastruktur er omkostningstungt, og at det vil kræve investeringer fra flere sider, hvorfor der er forskellige modeller for ejerskab i spil.

Efterfølgende var bestyrelsen på busrundtur på Aalborg Portland, hvor de fik mulighed for at se virksomheden samt pilotanlægget for CO2-fangst.

2. Velkomst ved forpersonen

Bilag 2.1 – Cover - Velkomst ved forpersonen

Forpersonen bød velkommen til den ordinære del af bestyrelsesmødet og informerede om, at referatet fra sidste møde var godkendt uden bemærkninger.

Forpersonen orienterede om afbud til dagens møde fra Claus Jensen, Fleming Frederiksen, Nanna Højlund, Niels Jørgen Pedersen og Morten Slotved, samt at Brian Mørch skulle gå kl. 16.00. Alle medlemmerne, der var ramt af afbud, havde afgivet skriftlige bemærkninger, som forpersonen ville drage omsorg for, blev inddraget i mødets afvikling, herunder ved beslutningspunkterne.

Det blev pointeret, at enkelte medlemmer af bestyrelsen var i risiko for at være inhabile i behandling af mødets beslutningspunkter. Bestyrelsen besluttede, at Steen Munk var inhabil under punkt 3.2.1 Udmøntning: Den brede iværksætterindsats, og at Ulrik Gernow var inhabil under beslutningen om tilsagn under punkt 3.1 Udmøntning: Lokale erhvervsfyrtårne II.

Forpersonen orienterede om, at bestyrelsen med de fremsendte skriftlige bemærkninger ville være beslutningsdygtig under alle dagsordenspunkter på trods af afbuddene til dagens møde samt inhabilitet.

Forpersonen gennemgik dernæst dagsordenen for dagens møde.

3. Udmøntninger

Bilag 3.1 – Økonomioversigt

Sekretariatet gav indledningsvist en kort status på Investeringsplanen for 2023, herunder at der på nærværende møde udmøntes 312,3 mio. kr. til Lokale erhvervsfyrtårne II samt 116 mio. kr. til Iværksætterprogram 2023-2026 samt 7 mio. kr. til Connect. Siden seneste bestyrelsesmøde den 18. april 2023 har bestyrelsen endvidere annonceret puljer for hhv. cirkulære værdikæder for SMV'er og velfærdsteknologi.

3.1 Udmøntning: Lokale erhvervsfyrtårne II (til drøftelse og beslutning)

Bilag 3.1.1 – Cover – Udmøntning: Lokale erhvervsfyrtårne II

Bilag 3.1.2 – Overblik over de otte erhvervsfyrtårnes ansøgninger

Bilag 3.1.3 – Baggrundsnotat om vurdering af ansøgninger under Lokale erhvervsfyrtårne II

Bilag 3.1.4 – Oversigtsnotat

Bestyrelsen behandlede ansøgningerne modtaget under puljen Lokale Erhvervsfyrtårne II. Sekretariatet har i alt modtaget ansøgninger fra alle 8 fyrtårne, heraf

32 delansøgninger. Der er samlet ansøgt om 594 mio. kr., hvilket er en væsentlig oversøgning i forhold til den udbudte pulje på 290,3 mio. kr.

En oversigt over projektansøgningerne fremgår af referatets oversigtsark over udmøntning.

Forpersonen refererede indledningsvist til, at bestyrelsen via besøg i tilknytning til bestyrelsesmøderne har kunnet se resultaterne af de hidtil udmøntede midler til erhvervsfyrtårnene og pointerede, hvordan relativt få midler havde gjort en stor forskel. Forpersonen orienterede herefter om, at der efter sekretariatets vurdering var modtaget mange gode ansøgninger af høj kvalitet under denne annoncering.

Sekretariatet fremlagde dernæst sin vurdering af ansøgningerne, herunder sekretariatets tværgående betragtninger og opmærksomhedspunkter, som ligger til grund for indstillingerne til bestyrelsen.

Da der samlet set er ansøgt mere end dobbelt så mange midler, end der er til rådighed, og da mange ansøgninger scorer højt, blev der lagt op til, at bestyrelsen skulle tage stilling til, hvorvidt midlerne alene skulle fordeles ud fra udvælgelseskriterierne eller om de supplerende kriterier, som var skrevet ind i annonceringsmaterialet, skulle tages i brug for bl.a. at udjævne den geografiske balance i udmøntningen. Sekretariatet havde på den baggrund formuleret tre modeller, som hver imødekommer forskellige hensyn og behov. Sekretariatet indstillede model 3, der indebærer, at de bedste socialfondsprojekter får 100 pct. af det ansøgte, mens der ift. regionalfondsprojekter sker en omfordeling fra de bedste projekter, der scorer over 75 point, således at de kun får 75 pct. af det ansøgte, mens alle innovationsprojekter, der scorer over 65 point, får et mindre beløb fordelt efter samme fordelingsnøgle, som blev benyttet af bestyrelsen ved udmøntningen i første fyrtårnsrunde, og hvor gælder, at jo tættere en scoring er på 100 point, jo højere andel af deres ansøgte beløb indstilles ansøgningen til. Der tages i den forbindelse hensyn til geografisk balance og andelen af aktiviteter og resultatskabelse i Region Sjælland, ligesom de projekter, der vurderes at være bedst til at realisere fyrtårnene (innovationsprojekterne), tildeles midler.

Derudover indstillede sekretariatet, at der gennemføres en genannoncering af op til 8 mio. kr. til en innovationsindsats under erhvervsfyrtårnet for Bornholm, der som eneste fyrtårnstema ikke står til at modtage innovationsmidler inden for nogle af de tre fremlagte modeller.

I drøftelsen blev der bl.a. udtrykt bekymring over, at der med model 3 udmøntes forholdsvis få midler til hvert enkelt erhvervsfyrtårn, og spurgt ind til om erhvervsfyrtårnene med beskæringen i forhold til det ansøgte beløb vil være bæredygtige. Derudover blev der frembragt et ønske om, at bestyrelsen skulle øge det afsatte beløb med i alt 43,5 mio. kr. svarende til 15 pct., som er det maksimale, bestyrelsen efter annonceringen vil kunne tilføre den afsatte ramme på 290,3 mio. kr. Model 3 lægger kun op til at tilføre ekstra 26,5 mio. kr.

Der blev ligeledes udtrykt ærgrelse over at der med den foreslåede model ikke kunne prioriteres midler til iværksætterindsatser. Der blev peget på, at iværksætteri er et væsentligt element for at fremme nye danske styrkepositioner inden for de pågældende områder. Bestyrelsen noterede sig dog, at innovationsindsatserne i et vist omfang også involverer iværksætteri og at bestyrelsens generelle iværksætterindsatser også kan understøtte iværksætteri indenfor erhvervsfyrtårnene. Endelig udtrykte flere medlemmer, at bestyrelsen i fremtidige udmøntninger skal have fokus på, om fyrtårnene leverer resultater, og at effekten af indsatsen skal være et væsentligt element i vurderingen af ansøgninger fra fyrtårnene.

Efter en længere drøftelse med udgangspunkt i ovennævnte emner, godkendte bestyrelsen, at midlerne fordeles efter model 3, herunder tilførsel af 11,5 mio. kr. regionalfondsmidler og 15 mio. kr. decentrale erhvervsfremmemidler. Bestyrelsen godkendte endvidere, at 13 mio. kr. decentrale erhvervsfremmemidler tilføres fra tilbageløbsmidler for at erstatte socialfondsmidler mhp. at imødekomme de bedste ansøgninger om kompetenceløftaktiviteter. Afslutningsvist besluttede bestyrelsen, at sekretariatet iværksætter en genannoncering til Bornholm på op til 8 mio. kr. til innovation. Genannonceringen forelægges bestyrelsen skriftligt, og ansøgninger forventes behandlet på bestyrelsesmødet til november 2023.

Sekretariatet orienterede afslutningsvist om, at der i det udsendte materiale var en fejl i vægtningen mellem EU-og DEM-midler i indstillingen vedrørende Hovedstadens forretningsudviklingssag. Sagen var indstillet med en EU-støtteprocent på 44 pct. men kan max få 42 pct. pga. Sjællandsandelen. Differencen svarer til 400.000 kr., og bestyrelsen tilsluttede sig, at sagen løses ved, at den pågældende sag får 400.000 kr. mere fra de decentrale erhvervsfremmemidler og 400.000 kr. mindre fra EU. En del af de decentrale erhvervsfremmemidler – 250.000 kr. - tages fra Biosolutions' forretningsudviklingssag, der tilføres et tilsvarende beløb i EU-midler. Desuden anvendes yderligere 150.000 kr. fra de decentrale erhvervsfremmemidler. Bestyrelsen bakkede op om den samlede løsning.

3.2 Udmøntning: Iværksætterprogram 2023-2026

Sekretariatet gav indledningsvist en kort introduktion til økosystemet for iværksættere med udgangspunkt i de væsentligste rammevilkår og offentlige ydelser, og henviste bl.a. til regeringens nye iværksætteranalyse. Rammen for Iværksætterprogram 2023-2026 og de indkomne ansøgninger under de to spor, den brede iværksætterindsats og den specialiserede iværksætterindsats blev efterfølgende fremlagt for bestyrelsen.

3.2.1 Udmøntning: Den brede iværksætterindsats (til drøftelse og beslutning)

Bilag 3.2.1.1 – Cover – Udmøntning: Den brede iværksætterindsats

Bilag 3.2.1.2 – Oversigtsnotat

Bestyrelsen behandlede ansøgningerne til puljen for den brede iværksætterindsats modtaget under den samlede pulje til Iværksætterprogram 2023-2026. Sekretariatet har i alt modtaget 2 ansøgninger til den brede iværksætterindsats. Samlet er der ansøgt for ca. 40,67 mio. kr. fra Socialfonden Plus og 14,55 mio. kr. af de decentrale erhvervsfremmemidler. Den ene af ansøgningerne indstilles til tilsagn eller delvist tilsagn, mens den anden indstilles til delvist tilsagn eller afslag. Samlet udmøntes op til 46 mio. kr. under puljen.

En oversigt over projektansøgningerne fremgår af referatets oversigtsark over udmøntning.

Der var enighed i bestyrelsen om, at IværksætterDanmark er et dokumenteret og effektivt program, som den ønskede at videreføre, dette også set i lyset af, at ansøgningen fra IVDK havde scoret relativt højt.

Bestyrelsen drøftede derudover, om ansøgningen fra NFF Growth også skulle have tilsagn. Der var opbakning til dette bl.a. ud fra ønsket om at støtte en iværksætterindsats med særligt fokus på kvindelige iværksættere samt at engagere en privat aktør, som vil understøtte en større privat involvering i erhvervsfremmeprojekter.

Bestyrelsen besluttede at afsætte yderligere 6 mio. kr. til indsatsen, således puljen udvides til 46 mio. kr. Bestyrelsen besluttede at tildele ansøgningen IVDK 2.0 et delvist tilsagn på 35,8 mio. kr. og at tildele ansøgningen NFF Growth et delvist tilsagn på 10,2 mio. kr.

3.2.2 Udmøntning: Den specialiserede iværksætterindsats (til drøftelse og beslutning)

Bilag 3.2.2.1 – Cover – Udmøntning: Den specialiserede iværksætterindsats

Bilag 3.2.2.2 – Oversigtsnotat

Bestyrelsen behandlede ansøgningerne modtaget under puljen til den specialiserede iværksætterindsats til den samlede pulje til Iværksætterprogram 2023-2026. Sekretariatet har i alt modtaget to ansøgninger til den specialiserede iværksætterindsats, henholdsvis målrettet vækstiværksættere inden for turisme og en for øvrige styrkepositioner. Samlet er der ansøgt for 50 mio. kr. fra Socialfonden Plus og 20 mio. kr. af de decentrale erhvervsfremmemidler. Ansøgningen til HIT 2.0 var indstillet af sekretariatet til tilsagn, mens Beyond Beta 3.0 var indstillet til drøftelse.

En oversigt over projektansøgningerne fremgår af referatets oversigtsark over udmøntning.

Bestyrelsen drøftede ansøgningen Beyond Beta 3 og udtrykte bekymring for flere elementer i ansøgningen, herunder særligt det store omfang af aktiviteter udført af erhvervshuse og klyngeorganisationer, hvilket efter sekretariatets vurdering er konkurrenceforvridende og uforeneligt med Lov om erhvervsfremme. Af den årsag

blev det i bestyrelsen drøftet, om ansøgningen skulle modtage afslag eller have et betinget tilsagn med betingelse om en væsentlig reduktion i antallet af sparringstimer udført af erhvervshuse og klyngeorganisationer. Bestyrelsen besluttede, at tildele ansøgningen Beyond Beta 3 et tilsagn på op til 62,0 mio. kr. betinget af en reduktion i erhvervshusenes timer pr. iværksætter til maksimalt 42 timer på Sjælland og maksimalt 28 timer i øvrige regioner, samt at klyngeorganisationernes timer til 1:1-aktiviteter pr. iværksætter maksimalt må være på samme niveau som erhvervshusenes timer, og at antallet af timer til 1:1-mentorsparring pr. iværksætter maksimalt må være 50 pct. højere i Region Sjælland sammenlignet med resten af landet. Bestyrelsen besluttede endvidere at tildele ansøgningen Hubs for Innovation in Tourism 2.0 et tilsagn på 8,0 mio. kr.

3.3 Udmøntning: Opfølgning på CONNECT (til drøftelse og beslutning)

Bilag 3.3.1 – Cover – Udmøntning: Opfølgning på CONNECT

Appendiks 3.3.a – Afklaring på spørgsmål vedr. direkte tildeling til CONNECT

Bestyrelsen fulgte op på behandlingen af ansøgning fra foreningen CONNECT til en ny toårig bevilling på 7 mio. kr. vedrørende fortsættelse af eksisterende aktiviteter, som ligeledes blev behandlet på bestyrelsens forrige møde den 18. april 2023. Bestyrelsen besluttede på mødet den 18. april, at sekretariatet skulle afklare en række spørgsmål, herunder vedrørende baggrunden for CONNECTs tidligere konkurs.

Sekretariatet orienterede bl.a. om baggrunden for CONNECT konkurs og organisationens snitflader og samarbejde med erhvervshusene. Bestyrelsen drøftede på den baggrund CONNECTs fremadrettede bæredygtighed med og uden midler fra bestyrelsen, om foreningen skulle tildeles et tilsagn, samt hvilke vilkår der i givet fald skulle knyttes på et sådant tilsagn. Bestyrelsen besluttede at yde et to-årigt tilskud på op til 7 mio. kr. decentrale erhvervsfremmemidler til CONNECT. Tilskuddet gives dog med et vilkår om, at bestyrelsen kan beslutte at lade tilskuddet bortfalde helt eller delvist efter ét år, hvis CONNECTs måltal for stigning i antal private medlemmer, partnere eller private medlemsindtægter falder 20 pct. eller mere under de mål, som aftales med sekretariatet i forbindelse med udstedelse af et evt. tilsagn. Bestyrelsen besluttede, at CONNECT skal afrapportere til sekretariatet hvert kvartal mod normalt to gange årligt. Bestyrelsen besluttede endvidere, at tilskudsindsatsen skal være op til 80 pct og understregede, at udgangspunktet for en eventuelt fortsat finansiering af CONNECT fra 2025 vil være en lavere offentlig støtteprocent og en højere privat finansiering.

4. Kommende krav til bæredygtighedsrapportering og konsekvenser for SMV'erne (til orientering og drøftelse)

Bilag 4.1 – Cover – Kommende krav til bæredygtighedsrapportering og konsekvenser for SMV'erne

Bilag 4.2 – Faktaark for SMV'ers oplevelser af krav til bæredygtighed

Bestyrelsen blev ved et oplæg af Katrine Winding, direktør for Erhvervsstyrelsen præsenteret for EU's nye direktiv om bæredygtighedsrapportering (CSRD), konsekvenserne for SMV'erne samt aktuelle og evt. yderligere understøttende indsatser.

Med CSRD forpligtes store virksomheder fra regnskabsåret 2024 og børsnoterede SMV'er fra 2026 til at rapportere om deres arbejde med bæredygtighed inden for miljø og klima (Environment), sociale faktorer/samfund (Social) og ledelse (Governance) for derved at skabe gennemsigtighed og sammenlignelighed på tværs af større virksomheder inden for EU. Kravene til bæredygtighedsrapportering vil kræve en historisk stor transformation for de omfattede virksomheder, men også for de mange SMV'er, der i udgangspunktet ikke er omfattet af rapporteringskrav fra CSRD, men som pga. værdikædesamarbejder og krav fra den finansielle sektor allerede nu møder stigende efterspørgsel efter data fra sine samarbejdspartnere. Udvikling og anvendelse af modeller for automatiseret bæredygtighedsrapportering vil være væsentligt, hvis de administrative byrder ved rapportering af bæredygtighedsdata.

Bestyrelsen takkede for oplægget og nikkede med udgangspunkt i egne erfaringer genkendende til de nævnte udfordringer, som både store virksomheder og SMV'er vil stå overfor. I den efterfølgende drøftelse blev bemærket, at underleverandører, som ikke kan levere de nødvendige bæredygtighedsdata, i flere tilfælde allerede nu bliver frasortet af samarbejdspartnere – ofte uden at SMV'erne er vidende herom. Bestyrelsen konstaterede, at det ikke er entydigt, hvor SMV'erne i dag kan søge hjælp og sparring på området, da mange aktører er i gang med at udvikle tilbud. Sekretariatet blev opfordret til at vurdere, hvordan bestyrelsen – henset til allerede eksisterende initiativer i erhvervsfremmesystemet og i privat regi – kan spille en aktiv rolle, og vende retur på et senere møde med konkrete forslag.

5. Ramme for geninvestering af tilbageløbsmidler i 2023 (til orientering og beslutning)

Bilag 5.1 - Cover - Ramme for geninvestering af tilbageløbsmidler i 2023

Sekretariatet orienterede om, at der ved afslutning af sekretariatets arbejde med sagen frem mod udsendelse til bestyrelsen resterede et tilbageløb på 56 mio. kr. i decentrale erhvervsfremmemidler, og at dette beløb forventeligt ville stige året ud i takt med de løbende tilbageløb, der erfaringsmæssigt realiseres fordelt over hele kalenderåret. Dernæst redegjorde sekretariatet for sit oplæg til, hvordan bestyrelsen kunne disponere de aktuelt opgjorte tilbageløbsmidler og prioritere fordeling af yderligere tilbageløb i indeværende år. Det fremgik, at der foreslås disponeret yderligere 28 mio. kr. til lokale erhvervsfyrtårne II og 6 mio. kr. til den brede iværksætterindsats, der begge udmøntes i forlængelse af bestyrelsesmødet, mens der foreslås afsat en ramme på 22 mio. kr. til andre tiltag, som bestyrelsen forelægges konkrete forslag til på senere møder i indeværende år. Rammen omfatter 2 mio. kr. til fremme af bestyrelsens indsatser, 5 mio. til ESG og bæredygtighedsrapportering, 5

mio. til at styrke iværksætterindsatsen og 10 mio. til klyngeindsatsen. Derudover omfatter rammen, at evt. yderligere tilbageløb i årets løb fra de decentrale erhvervsfremmemidler kan fordeles i sekretariatets kommende oplæg til investering af rammerne afsat til iværksætterindsatsen, klyngeindsatsen og ESG-området.

Bestyrelsen godkendte sekretariatets forslag til fokus for geninvestering af decentrale erhvervsfremmemidler i 2023.

6. Bestyrelsens kommende strategi

Forpersonen indledte punktet med at orientere om, at den strategiske retning for klyngeindsatsen og udpegningen af erhvervs- og teknologiområder blev drøftet i underudvalget, som mødtes den 4. maj 2023. Formålet var her at kvalificere sekretariatets foreløbige oplæg til nærværende bestyrelsesmøde. Forpersonen takkede medlemmerne for deres deltagelse i underudvalget, der foruden forpersonen udgjordes af Claus Jensen, Kathrine Forsberg og Anders Thusgaard. Derudover deltog tre af klyngernes bestyrelsesformænd i første del af underudvalgsmødet, der omhandlede klyngeindsatsen.

6.1 Strategisk retning for klyngeindsatsen (til drøftelse og beslutning)

Bilag 6.1.1 – Cover – Strategisk retning for klyngeindsatsen

Bilag 6.1.2 – Status på klyngeindsatsen

Bilag 6.1.3 – Strategisk retning for klyngeindsatsen

Bilag 6.1.4 – Dashboards

Appendiks 6.1.a – Resultater af Klyngesurvey 2022

Som baggrund for drøftelsen gennemgik sekretariatet baggrunden for bestyrelsens strategiske opgave på klyngeområde. Dertil blev det fremhævet, hvordan klyngeindsatsen gennemføres i et fortsat tæt samarbejde mellem bestyrelsen og Uddannelses- og Forskningsministeriet efter bestyrelsens ønske.

Sekretariatet præsenterede herefter et oplæg til strategisk tilpasning af klyngeindsatsen på baggrund af interessentinput, data og erfaringer vedrørende de foregående års investeringer på området. I den efterfølgende drøftelse lagde bestyrelsen vægt på, at betoningen af relevansen af samarbejdet mellem SMV'er og store virksomheder i regi af klyngeindsatsen bør styrkes i forhold til sekretariatets oplæg. I drøftelsen af klyngernes geografiske tilgængelighed var der i bestyrelsen enighed om, at hver klynges tilgængelighed for sin målgruppe i hele landet fortsat skal være centralt for klyngeindsatsen, og at det er klyngernes opgave at varetage denne tilgængelighed på en hensigtsmæssig og effektiv måde under hensyntagen til økonomisk bæredygtighed i den enkelte organisation. Bestyrelsen gav udtryk for, at tilgængelighed i strategien med fordel kan vinkles som en forventning om et relevant tilbud af aktiviteter i hele landet. Endelig drøftede bestyrelsen, hvorvidt strategien bør rumme et tiltag om et adfærdskodeks for klyngeorganisationerne. Bestyrelsen fandt, at et adfærdskodeks ville være et relevant tiltag for at understøtte en hensigtsmæssig operationalisering af klyngernes kerneopgave og deres rolle i erhvervsfremme- og innovationssystemet.

Bestyrelsen godkendte sekretariatets indstillinger om, at der i samarbejde med Uddannelses- og Forskningsstyrelsen udarbejdes et adfærdskodeks i dialog med klynger og interessenter. Bestyrelsen gav derudover sekretariatet mandat til at arbejde videre med justering af den strategiske retning for klyngeindsatsen på baggrund af det forelagte oplæg samt ovenstående bemærkninger.

6.2 Udpegning af erhvervs- og teknologiområder som grundlag for kommende klyngeindsats (til drøftelse og beslutning)

Bilag 6.2.1 – Cover – Udpegning af erhvervs- og teknologiområder som grundlag for kommende klyngeindsats

Bilag 6.2.2 – Udpegning af erhvervs- og teknologiområder

Appendiks 6.2.a – Analyse af forsknings- og teknologiområder

Sekretariatet opridsede indledningsvist tre tværgående hensyn, som er lagt til grund for overvejelserne om udpegning af erhvervs- og teknologiområder for at fremme kontinuitet og konsolidering; 1) videreføre nuværende strategiske pejlemærker for udpegning, 2) udpege maksimalt samme – og evt. færre – erhvervs- og teknologiområder, og at 3) erhvervs- og teknologiområder kun kan udpeges via bestyrelsens strategi, hvor muligheden for bottom-up udpegning af klynger inden for områder, der ikke udpeges i bestyrelsens strategi, ophører.

Med udgangspunkt i ovenstående redegjorde sekretariatet i tre underemner for sine overvejelser om udpegning af erhvervs- og teknologiområder med henblik på, at bestyrelsen kunne tilkendegive ønskede prioriteter til brug for formulering af et samlet strategiudkast.

For det første vurderede sekretariatet, at ni af de aktuelt udpegede erhvervs- og teknologiområder fortsat er relevante at udpege til klyngeindsatser i den nye strategi. Disse områder er energiteknologi, fødevarer og bioressourcer, life science og velfærdsteknologi, byggeri og anlæg, avanceret produktion, finans og fintech, robot- og droneteknologi samt design, mode & møbler og forsvar, rum & sikkerhed. I forlængelse heraf præsenterede sekretariatet en overvejelse om fortsat at beskrive turisme som styrkeposition i strategien, men ikke udpege turisme til en selvstændig klyngeindsats. Bestyrelsen tilkendegav sin enighed i disse overvejelser.

For det andet fremgik det, at sekretariatet anså digitalisering, teknologianvendelse og grøn omstilling som relevante prioriteter for alle klynger, og at kvanteteknologi, materialeteknologi og biosolutions vurderedes relevant for udvalgte klynger som beskrevet i sagsfremstillingen tilhørende dagsordenspunktet. Bestyrelsen tilsluttede sig disse overvejelser.

For det tredje vurderede sekretariatet, at de foreliggende data og den gennemførte dialog med interessenter gav anledning til, at bestyrelsen drøftede en række erhvervs- og teknologiområder med henblik på bestyrelsens vurdering af, hvordan og hvorvidt disse skulle behandles i strategien.

Vedrørende maritime erhverv og logistik ønskede bestyrelsen, at området fortsat blev fastholdt og udpeget til én samlet klyngeindsats med øget fokus på logistik.

Vedrørende digitale teknologier drøftede bestyrelsen, om området skal genudpeges til en klyngeindsats. Det blev besluttet, at området skal genudpeges som erhvervs- og teknologiområde til en klyngeindsats og samtidig betone, at fokus vedrører innovation i SMV'er, der udvikler digitale teknologier inden for bl.a. IKT-branchen såvel som i øvrige sektorer.

Vedrørende miljøteknologi, herunder vandteknologi, drøftede bestyrelsen, hvorvidt strategien fortsat bør udpege miljø- og vandområdet til én samlet klyngeindsats, eller om miljøteknologi og vandteknologi skal udpeges til to særskilte klyngeindsatser. Bestyrelsen ønskede at fortsætte sin drøftelse herom på et senere møde.

Vedrørende lydteknologi samt spil, animation og film drøftede bestyrelsen relevansen af at opretholde disse prioriterer og konkluderede, at de to områder ikke skal indgå i det videre arbejde med at udforme strategien.

Bestyrelsen besluttede, at sekretariatet skal arbejde videre med udpegning af erhvervs- og teknologiområder til klyngeindsatser som led i den samlede strategi med udgangspunkt i bestyrelsens tilkendegivelser, og at der skal være mulighed for at fortsætte drøftelsen af miljø- og vandteknologi på næstkommende møde.

7. Høringssvar til regional udviklingsstrategi for Region Syddanmark (til beslutning)

Bilag 7.1 - Cover - Høringssvar til regional udviklingsstrategi for Region Syddanmark

Bilag 7.2 - Udkast til høringssvar til Region Syddanmark

Appendiks 7.a - Udkast til regional udviklingsstrategi for Region Syddanmark

Regionerne kan udarbejde regionale udviklingsstrategier omhandlende regionernes lovhjemlede opgaver inden for regional udvikling. Bestyrelsen skal forud for, at regionerne vedtager sådanne strategier, udtale sig som høringspart for at undgå overlap med bestyrelsens opgaver.

Bestyrelsen godkendte sekretariatets udkast til høringssvar til Region Syddanmarks regionale udviklingsstrategi.

8. Opsamling, evaluering og proces mod næste møde

Bilag 8.1 - Cover - Opsamling, evaluering og proces mod næste møde

Forpersonen takkede bestyrelsen for deres engagement og orienterede om, at næste møde afholdes den 27. september 2023 på Sjælland, hvor der bl.a. vil være

fokus på erhvervsfyrårnet for bæredygtigt byggeri og erhvervsudvikling med afsæt i Femern Bælt-forbindelsen.

Oversigtsark til udmøntninger

3.1 Udmøntning: Lokale erhvervsfyrtårne II

Projekttitle	Ansøger	Ansøgt Regionalfond/ Socialfond (kr.)	Ansøgt DEM (kr.)	Indstillet Regionalfond/ Socialfond (kr.)	Indstillet DEM (kr.)	Score 0-100	Beslutning
Erhvervsfyrtårn Life Science – Offentlig-privat udvikling af sundheds- og velfærdsløsninger	Danish Life Science Cluster	53.285.096,00	30.638.930,00	Model 3: 32.432.002,94	Model 3: 27.794.141,48	84	Tilsagn
CO2Vision 2.0 Kompetence	Erhvervshus Nordjylland S/I	9.429.200,00	6.743.800,00	Model 3: 3.429.200,00	Model 3: 12.743.800,00	83	Tilsagn
NGR 2.0 - Innovation	Erhvervshus Fyn P/S (Business Region Fyn)	37.253.559,87	20.533.761,54	Model 3: 27.941.545,79	Model 3: 15.398.945,27	83	Tilsagn
Biosolutions Zealand – Innovation og skalering	Erhvervshus Sjælland	22.560.945,00	9.338.930,00	Model 3: 22.560.945,00	Model 3: 9.338.930,00	82	Tilsagn
Erhvervsfyrtårn Life Science – Skalering af sundheds- og velfærdsløsninger	Danish Life Science Cluster	10.624.936,00	6.109.338,00	Model 3: 8.365.572,20 *	Model 3: 4.185.133,30 *	82	Tilsagn
Kvalificeret Arbejdskraft til Fyrtårn Syd – Kompetencer	Work-Live-Stay Southern Denmark	3.576.440,00	2.682.330,00	Model 3: 1.226.440,00	Model 3: 5.032.330,00	79	Tilsagn
Femern Fyrtårn II kvalificeret arbejdskraft	CELF	25.783.728,00	4.297.288,00	Model 3: 17.073.728,00	Model 3: 13.007.288,00	79	Tilsagn
2.1.2 Water Valley Wise Workforce	Erhvervshus Midtjylland S/I	3.044.948,00	1.750.845,00	Model 3: 3.032.519,10	Model 3: 1.763.273,90	79	Tilsagn

* Erhvervsfyrtårn Life Science tildeles 400.000 kr. færre regionalfondsmidler og 400.000 kr. DEM-midler mere end der fremgår af indstillingen. Det samlede tildelte beløb er således uændret. Biosolutions Zealand II tildeles 250.000 mere i regionalfondsmidler og 250.000 kr. færre i DEM-midler. Den samlede tildeling er således uændret. Total betyder dette, at der tildeles 150.000 kr. færre regionalfondsmidler og 150.000 kr. mere i DEM-midler.

Projekttitle	Ansøger	Ansøgt Regionalfond/ Socialfond (kr.)	Ansøgt DEM (kr.)	Indstillet Regionalfond/ Socialfond (kr.)	Indstillet DEM (kr.)	Score 0-100	Beslutning
Femern Innovation Link – bæredygtig innovation til SMV'er i bygge-anlæg	S/I Erhvervshus Sjælland	19.390.000,00	5.041.400,00	Model 3: 19.932.920,00	Model 3: 4.498.480,00	76	Tilsagn
Biosolutions Zealand II – Flere SMV'er i værdikæden	Erhvervshus Sjælland	5.248.200,00	262.410,00	Model 3: 5.248.200,00 *	Model 3: 262.410,00 *	75	Tilsagn
1.1 Water Valley Innovation	Erhvervshus Midtjylland S/I	38.930.232,30	19.465.116,10	Model 3: 19.130.506,04	Model 3: 8.198.788,26	74	Tilsagn
Baltic Energy Island – Grønne Kvalifikationer	Bornholms Energi og Forsyning Holding A/S	4.880.204,64	2.160.258,16	Model 3: 4.880.204,64	Model 3: 2.160.258,16	74	Tilsagn
Kvalificeret Arbejdskraft til fyrtårn Syd – Uddannelse	Work-Live-Stay Southern Denmark	2.818.760,00	2.114.070,00	Model 3: 2.818.760,00	Model 3: 2.114.070,00	74	Tilsagn
Baltic Energy Island – Styrkede SMV'er	ØSTKRAFT Produktion A/S	6.220.194,21	3.576.611,67	Model 3: 2.401.985,26	Model 3: 1.381.141,52	70	Tilsagn
Erhvervsfyrtårn Syd Fase 2 – Indsatsområde 1.1	Energy Cluster Denmark	23.210.123,00	13.345.821,12	Model 3: 8.962.802,67	Model 3: 5.153.611,69	70	Tilsagn
CO2VISION 2.0	Green Hub Denmark v. Aalborg Kommune	39.304.360,84	14.813.864,74	Model 3: 14.373.520,10	Model 3: 5.417.398,43	69	Tilsagn
NGR 2.0 - Kvalificeret arbejdskraft	Erhvervshus Fyn P/S (Business Region Fyn)	12.285.058,53	9.155.903,30	Model 3: 0,00	Model 3: 0,00	72	Afslag
Baltic Energy Island – Grønne Kompetencer	ØSTKRAFT Produktion A/S / Bornholms Energy og Forsyning Holding A/S	2.912.492,26	2.070.950,54	Model 3: 0,00	Model 3: 0,00	71	Afslag
2.4.1 Water Valley Acceleration	Erhvervshus Midtjylland S/I	6.415.751,00	3.689.057,00	Model 3: 0,00	Model 3: 0,00	71	Afslag

* Erhvervsfyrtårn Life Science tildeles 400.000 kr. færre regionalfondsmidler og 400.000 kr. DEM-midler mere end der fremgår af indstillingen. Det samlede tildelte beløb er således uændret. Biosolutions Zealand II tildeles 250.000 mere i regionalfondsmidler og 250.000 kr. færre i DEM-midler. Den samlede tildeling er således uændret. Total betyder dette, at der tildeles 150.000 kr. færre regionalfondsmidler og 150.000 kr. mere i DEM-midler.

Projekttitle	Ansøger	Ansøgt Regionalfond/ Socialfond (kr.)	Ansøgt DEM (kr.)	Indstillet Regionalfond/ Socialfond (kr.)	Indstillet DEM (kr.)	Score 0-100	Beslutning
CO2VISION 2.0 – CCUS som forretningsområde	Erhvervshus Nordjylland	8.793.480,00	2.190.220,00	Model 3: 0,00	Model 3: 0,00	69	Afslag
Femern SMV-accelerator – udvikling og acceleration af SMV'er	S/I Erhvervshus Sjælland	14.377.110,00	1.513.380,00	Model 3: 0,00	Model 3: 0,00	68	Afslag
1.3 Water Valley Green Growth & Internationalization	Erhvervshus Midtjylland S/I	6.367.085,00	3.183.542,50	Model 3: 0,00	Model 3: 0,00	68	Afslag
Biosolutions Zealand – Kompetenceløft og international rekruttering	S/I Erhvervshus Sjælland	6.691.000,00	1.505.475,00	Model 3: 0,00	Model 3: 0,00	68	Afslag
NextGen Robotics 2.0 – Internationalisering	Erhvervshus Fyn P/S (Business Region Fyn)	1.720.674,16	961.493,11	Model 3: 0,00	Model 3: 0,00	67	Afslag
Biosolutions Zealand II – Videregående uddannelse	S/I Erhvervshus Sjælland	6.200.832,00	1.033.472,00	Model 3: 0,00	Model 3: 0,00	67	Afslag
Biosolutions Zealand II – Iværksætterøkosystem	S/I Erhvervshus Sjælland	4.580.224,35	2.706.496,21	Model 3: 0,00	Model 3: 0,00	66	Afslag
Bliv Leverandør eller Eksporthør af grønne løsninger	Erhvervshus Sydjylland S/I	5.933.429,00	3.411.722,00	Model 3: 0,00	Model 3: 0,00	64	Afslag
Baltic Energy Island – Øget Innovationskraft i SMV'er	ØSTKRAFT Produktion A/S	9.344.779,92	5.373.248,45	Model 3: 0,00	Model 3: 0,00	63	Afslag
2.1.1 Water Valley Master and Summer School	Erhvervshus Midtjylland S/I	2.677.051,47	1.539.304,60	Model 3: 0,00	Model 3: 0,00	63	Afslag
NGR 2.0 – Iværksætteri	Erhvervshus Fyn P/S (Business Region Fyn)	2.425.141,57	1.296.460,74	Model 3: 0,00	Model 3: 0,00	63	Afslag

* Erhvervsfyrårn Life Science tildeles 400.000 kr. færre regionalfondsmidler og 400.000 kr. DEM-midler mere end der fremgår af indstillingen. Det samlede tildelte beløb er således uændret. Biosolutions Zealand II tildeles 250.000 mere i regionalfondsmidler og 250.000 kr. færre i DEM-midler. Den samlede tildeling er således uændret. Total betyder dette, at der tildeles 150.000 kr. færre regionalfondsmidler og 150.000 kr. mere i DEM-midler.

Projekttitle	Ansøger	Ansøgt Regionalfond/ Socialfond (kr.)	Ansøgt DEM (kr.)	Indstillet Regionalfond/ Socialfond (kr.)	Indstillet DEM (kr.)	Score 0-100	Beslutning
Styrkede kompetencer og kandidater til SMVere indenfor Life Science	Hillerød Kommune	4.389.694,00	0,00	Model 3: 0,00	Model 3: 0,00	54	Afslag
Grønne Karrierevej til kvalificeret arbejdskraft	Mercantec	6.147.529,84	4.610.647,38	Model 3: 0,00	Model 3: 0,00	41	Afslag
Total		406.822.260,96	187.116.147,16	Model 3: 193.960.852,00 *	Model 3: 118.300.000,00 *		

3.2.1 Udmøntning: Den brede iværksætterindsats

Projekttitle	Ansøger	Ansøgt Socialfond (kr.)	Ansøgt DEM (kr.)	Indstillet Socialfond (kr.)	Indstillet DEM (kr.)	Score 0-100	Beslutning
Iværksætterdanmark 2.0	Erhvervshus Hovedstaden	30.000.000,00	10.000.000,00	26.939.993,51	8.860.006,49	89	Tilsagn
Growth – skab vækst i din virksomhed eller spring ud som iværksætter	Nordic Female Founders	10.666.856,00	3.547.988,00	7.689.712,44	2.510.287,56	71	Tilsagn
Total		40.666.856,00	13.547.988,00	Ved to tilsagn: 34.629.705,95	Ved to tilsagn: 11.370.294,05		

* Erhvervsfyrårn Life Science tildeles 400.000 kr. færre regionalfondsmidler og 400.000 kr. DEM-midler mere end der fremgår af indstillingen. Det samlede tildelte beløb er således uændret. Biosolutions Zealand II tildeles 250.000 mere i regionalfondsmidler og 250.000 kr. færre i DEM-midler. Den samlede tildeling er således uændret. Total betyder dette, at der tildeles 150.000 kr. færre regionalfondsmidler og 150.000 kr. mere i DEM-midler.

3.2.2 Udmøntning: Den specialiserede iværksætterindsats

Projekttitle	Ansøger	Ansøgt Socialfond (kr.)	Ansøgt DEM (kr.)	Indstillet Socialfond (kr.)	Indstillet DEM (kr.)	Score 0-100	Beslutning
Hubs for innovation in Tourism	Dansk Kyst- og Naturturisme	5.000.000,00	3.000.000,00	5.000.000,00	3.000.000,00	80	Tilsagn
Beyond Beta 3	Erhvervshus Hovedstaden	45.000.000,00	17.000.000,00	45.000.000,00	17.000.000,00	65	Tilsagn
Total		50.000.000,00	20.000.000,00	50.000.000,00	20.000.000,00		

3.3. Udmøntning: Opfølgning på CONNECT

Projekttitle	Ansøger	Ansøgt DEM (kr.)	Indstillet DEM (kr.)	Beslutning
Spring Boards	CONNECT	7.000.000,00	7.000.000,00	Tilsagn

* Erhvervsfyrårn Life Science tildeles 400.000 kr. færre regionalfondsmidler og 400.000 kr. DEM-midler mere end der fremgår af indstillingen. Det samlede tildelte beløb er således uændret. Biosolutions Zealand II tildeles 250.000 mere i regionalfondsmidler og 250.000 kr. færre i DEM-midler. Den samlede tildeling er således uændret. Total betyder dette, at der tildeles 150.000 kr. færre regionalfondsmidler og 150.000 kr. mere i DEM-midler.